

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

ÍNDEX

PRESENTACIÓ

Objectius del document

Relació amb el Projecte Educatiu:

- Llenguatge i comunicació en l'acompanyament emocional.
- Diversitat de llengües a l'escola. Importància que donem a la llengua familiar.
- Llenguatge, gènere i coeducació a l'escola.

1. MARC NORMATIU

1.1 Justificació.

1.2 Objectius Generals.

2. CONTEXT

2.1 Escola en creixement.

2.2 Realitat sociolingüística de les famílies del centre.

2.3 Perfil lingüístic del professorat. Formació i acreditació lingüística.

2.4 Diagnosi de centre.

3. LES LLENGÜES ESTRANGERES A L'ESCOLA

3.1 La llengua anglesa com a llengua curricular.

3.2 Les llengües familiars a l'escola.

4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES:

4.1 Criteris Generals: plantejaments sobre l'adquisició del llenguatge, l'aprenentatge inicial de la lectura i l'escriptura, la didàctica de les llengües i el tractament integrat de les llengües (TIL).

4.2 Educació Infantil:

- Objectius en l'adquisició del llenguatge (capacitats relacionades amb el llenguatge verbal)

- El llenguatge oral.

- El llenguatge escrit

- La llengua anglesa.

4.3 Educació Primària

- Objectius en relació a l'aprenentatge de les llengües curriculars per àrees i cicles.

- Criteris metodològics i recursos específics en llengua anglesa.

5. ACCIONS COMPLEMENTÀRIES: Participació en accions d'internacionalització de l'educació (Erasmus+). Participació en xarxes de cooperació educativa.

6. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN

BIBLIOGRAFIA

CONCLUSIONS

PRESENTACIÓ

Objectius del document

El Projecte Lingüístic de Centre, en endavant PLC, vol ser el document de recull del procés de reflexió conjunta de l'escola al voltant del tractament que fem de les llengües, tant en l'àmbit curricular com de comunicació i teixit de la comunitat educativa. En aquest procés hem tingut en compte el marc legal, el nostre context sociocultural i la nostra mirada vers l'educació. Aquest document forma part del Projecte Educatiu i, com la nostra escola, es troba en procés de construcció.

Relació amb el Projecte Educatiu:

- **El llenguatge i els espais a l'escola.**

L'organització del conjunt d'espais de l'escola ha de permetre un ús real i comunicatiu que afavoreix el desenvolupament de la capacitat expressiva i comprensiva en llengua oral. Cal trencar amb la idea que només unes determinades zones han d'estar pensades per a activitats concretes de llenguatge verbal —com les estores o racons— sinó que hem de procurar que tots i cada un dels espais siguin estimuladors del llenguatge amb elements i materials que provoquin les paraules... i, sobretot, permetre-ho.

Currículum d'Educació Infantil.

L'escola s'organitza mitjançant ambients d'aprenentatge amb un espai preparat perquè l'aprenentatge es generi atenent els objectius de l'etapa. Entenem els ambients espais aula que ofereixen propostes pensades per experimentar, descobrir, despertar l'interès dels infants, a través de diferents materials i en diferents formats. Presenten un escenari concret, però no especialitzen els continguts, sinó que a cadascun d'ells els infants hi troben una globalització dels aprenentatges. Entenem també l'espai exterior com un espai educatiu més on els infants troben també propostes lligades als diferents llenguatges. Els infants hi poden accedir de manera autònoma, respectant els ritmes i

interessos individuals.

Els ambients tenen una estructura comuna, dividits per microespais que proposen diferents propostes/activitats per tal de construir l'aprenentatge i donar resposta a les diferents necessitats i llenguatges de la infància: espai de conversa, representació, construcció, experimentació, joc simbòlic i biblioteca, a més de l'espai de treball analític i l'espai d'investigació a l'Educació Primària. Aquests microespais estan pensats per tal que esdevinguin espais de trobada i comunicació de l'infant amb els seus iguals per tal de generar un aprenentatge i vivència compartida. Aquest disseny afavoreix l'ús constant del llenguatge com a instrument de comunicació.

Quan generem **espais de joc simbòlic**, tant a Educació Infantil com a Educació Primària, creem escenaris on el llenguatge és l'eina a partir de la qual l'infant va regulant la seva acció i que, més endavant, esdevindrà una eina per a la interacció social.

Els **espais de conversa** són l'escenari de trobades de gran grup en els moments de teixit de vincles de grup classe i de trobades espontànies en grup més reduït.

L'espai de biblioteca són un espai propi i identificable per a la lectura i la recerca, un espai còmode, atractiu i amb un fons cuidat i pensat d'acord amb els nostres criteris educatius, amb títols relacionats amb l'essència de l'ambient i altres més generals, on l'infant pugui gaudir de la lectura individual o compartida sempre que ho desitgi.

Als espais d'experimentació dels ambients oferim propostes que ofereixen el contacte sensorial amb material divers així com l'ús d'instruments perquè tingui lloc el **joc exploratori**. En aquest, el llenguatge verbal ajuda a posar paraules a les idees i observacions dels infants per anar prenent consciència de la seva manera de pensar i de poder compartir amb els altres, alhora que ajuda a anar estructurant el pensament.

L'**espai de representació** és un espai on l'infant pot plasmar les seves vivències i pensaments a través de diferents llenguatges, especialment el llenguatge

plàstic i visual, que sovint i on l'infant, de manera natura va incorporant-hi també el món lletrat per acompanyar i complementar aquest llenguatge visual. Aquest espai s'acompanya del material gràfic i suports necessaris per a l'expressió plàstica i escrita espontània.

A partir de primària, els ambients tenen també amb una taula de **treball analític** amb propostes i materials relacionats amb les àrees instrumentals que ens ofereixen les eines ser aplicades després en el treball per projectes. També un **espai d'investigació i recerca** on s'inclouen les eines digitals.

A tots aquests espais dissenyem propostes que possibiliten l'aprenentatge integrat i globalitzat de les llengües atenent a la diversitat de l'alumnat i garantint la universalitat de l'aprenentatge.

- **El llenguatge i els temps a l'escola.**

Per a molts de nosaltres és un privilegi comptar durant el dia amb un temps propi en què puguem tombar-nos i reflexionar. Pel que fa a la creativitat, aquest són alguns dels moments més valuosos de la jornada.

Daniel Goleman

Els infants viuen de manera subjectiva el temps i es mouen per descobriment, desig i oportunitat del moment. El temps a l'escola es distribueix en franges horàries àmplies per donar espai als processos d'aprenentatges que van sorgint. Trobem franges de lliure circulació entre els ambients d'un mateix cicle on el tractament de les llengües dóna resposta a la necessitat i desig de comunicació que es genera en el **temps autònom**.

D'altra banda, les franges de **temps de grup** són temps per al desenvolupament de les llengües a partir d'interessos i motivacions dels infants, siguin individuals o col·lectives, i on iniciem el camí cap al treball cooperatiu i de manera globalitzada amb altres àrees. En aquestes franges de temps de grup també es presenten propostes analítiques més específiques per dominar els diferents llenguatges. Aquestes propostes analítiques poden també sorgir d'un desig i donen les eines

per a poder aplicar aspectes concrets del llenguatge a processos més globals d'aprenentatge. Tant en les franges de lliure circulació pels ambients d'aprenentatge com en el temps de grup en l'ambient propi es generen dinàmiques obertes que permetin i afavoreixin el treball individual, en grup i iniciar el camí cap al treball cooperatiu.

- **El paper de l'adult:**

Les llengües són el suport del pensament i fan possible el diàleg interior; a més, ens permeten acompanyar els altres i són el lligam privilegiat de la comunitat; per sobre de tot, però, ens ordenen el món i ens moblen la substància grisa.

Jesús Tusón

Som una escola activa i posem la mirada en l'infant com a protagonista del seu procés d'aprenentatge. Dins d'aquest context el nostre rol com adults es basa en l'acompanyament dels infants i no en la transmissió de coneixements i normes dins d'un marc de convivència respectuosa. L'acompanyament de les mestres en aquest camí d'aprenentatges se centra en una observació directa i contínua per conèixer de manera molt propera els processos dels infants, identificar en quin moment estan, i saber com hem de plantejar el pas següent per garantir que sigui un aprenentatge significatiu. Aquesta observació directa, posant atenció a la vida i la transformació del grup, ens permet generar riquesa de contextos en què estirem els fils que sorgeixen dels desitjos i interessos dels infants. El llenguatge ens permet fer aquest acompanyament en diferents moments:

- **Converses entre l'infant i un adult:** És fonamental per a les mestres que som a l'escola anar creant els vincles que ens uneixen amb els infants i ens ajuden a caminar al seu costat en aquest procés de maduració i aprenentatge. Llegir un conte plegats o fer junts una activitat fer una

proposta concreta de manera individualitzada ens permeten anar teixint aquests lligams amb l'infant alhora que orientar-lo en els seus processos.

- Dins el **petit grup**: els adults acompanyem aquests moments deixant espai als infants perquè ells mateixos puguin anar regulant aquestes converses que solen sortir de manera espontània al voltant d'un joc o petit projecte en comú. El nostre paper és el d'escoltar els infants i ajudar al fet que els alumnes trobin les seves pròpies respostes. També ho és plantejar preguntes que puguin fer créixer el joc o projecte i ajudar a resoldre situacions conflictives a través de la paraula.
- En el **gran grup**: procurem generar un model comunicatiu positiu, culte, correcte, sincer, que fomenta el pensament crític, creatiu i complex a través de les preguntes. Alhora, els adults hem de ser un model que potencia el desenvolupament d'un llenguatge oral ric, estructurat i precís nodrint positivament l'acció de les neurones mirall.

- **Llenguatge i comunicació en l'acompanyament emocional.**

“Les vivències emocionals són el motor de la nostra vida i de les nostres relacions i, en conseqüència, també ho haurien de ser de l'educació. En aquest sentit, educar emocionalment significa impulsar el creixement emocional dels infants, afavorir el seu desenvolupament integral com a persones.”

Sílvia Palou

Per nosaltres és essencial la **dimensió emocional i de relacions de l'infant** per com afecta de manera positiva o negativa en els seus aprenentatges. Donem permís per viure les emocions, en tots els moments i no com a treball específic i aïllat. És per això que entenem els conflictes com una oportunitat d'aprenentatge i creixement en què el llenguatge esdevé el canal fonamental per vehicular el món emocional de l'infant i fer possible les relacions respectuoses. La comunicació és un dels elements bàsics per entrar en relació i contacte amb les altres persones, i aquesta necessitat de comunicar-nos és el que ens porta a

anar desplegant tots els aspectes que estan vinculats amb aquesta comunicació, essent **el llenguatge verbal un element clau**.

La llengua, parlada i posteriorment també escrita, és el mitjà que ens permet socialitzar-nos i avançar en el procés d'inclusió i pertinença, primer dins l'escola i més endavant en la societat en general. Per això, el tractament de les llengües a l'escola l'enfoquem a partir de les relacions entre infants i la comunicació. Les converses en el temps de grup en els primers cursos són un espai d'expressió de vivències i neguits així com d'escolta activa de les altres persones que ens envolten. La conversa és l'espai que, a mesura que els infants van creixent, esdevé el marc on tractar temes de grup. **On la participació es fa des de la paraula i on arribem a acords a través del diàleg.** L'espai de conversa ens permet assentar les bases del treball assembleari al qual volem arribar en els cursos superiors. L'objectiu final serà que el llenguatge aquí sigui l'eix que vertebrava un pensament crític, pensament social i benestar col·lectiu que demana ajustaments individuals i que ens ajuda a prendre consciència i articular la pròpia capacitat transformadora sobre el nostre entorn.

- **Llenguatge, gènere i coeducació a l'escola.**

Gaia, la mare terra, evoca la idea d'un espai on desenvolupar-nos, on ser nosaltres mateixos, sentint-nos acollits d'una manera amorosa i respectuosa envers l'essència de cadascú. Reafirmant la diversitat com quelcom que enriqueix el conjunt i al mateix temps, des de l'acceptació de ser qui som i de la bellesa d'aquesta diferència donant com a resultat un espai de creixement tant individual com de grup. Una escola on s'ofereixin les eines i les oportunitats per aquest creixement, fent-nos així lliures per dibuixar el nostre camí.

Escola Gaia.

Des de l'inici de l'escola, vam sentir la necessitat de crear aquest espai segur per a tota la comunitat educativa i on tothom es pugui sentir part. La convivència requereix un entorn on s'estableixin vincles segurs des del respecte i la corresponsabilitat. La gestió

d'aquestes relacions és el que permetrà que l'escola sigui un espai on totes les persones que en formem part ens sentim reconegudes i sostingudes per a estar obertes als diferents camins d'aprenentatge. El llenguatge està present constantment en les nostres interaccions en el dia a dia de l'escola i té, per tant, un paper molt important en aquesta comesa. Entenem i volem una escola que sigui un espai de seguretat per als infants on poden haver aprenentatges perquè les seves necessitats emocionals estan cobertes. **Una escola que cuida també amb el llenguatge.**

Alhora, el llenguatge i l'ús que en fem té un potencial transformador molt valuós. Els adults hem de ser conscients d'aquest potencial, ja que som models i referent per uns infants que estan ara adquirint llenguatge. Reflectir la inclusió en el llenguatge ens ajuda a fer que totes les persones que formen part de l'escola se sentin mirades i se'n sentin part. **El llenguatge inclusiu ens ajuda també a donar igualtat de possibilitats d'aprenentatge a tots els infants**, en cas contrari reproduïm desavantatges.

És per això que, a l'hora de reflexionar el tractament de les llengües que volem fer a l'escola, volem tenir en compte aquesta dimensió **del llenguatge com a eina d'inclusió i transformació social**. Definirem uns usos del llenguatge al centre que reconeguin la riquesa i diversitat de l'escola i siguin sensibles a totes les diversitats que podem anar trobant en el nostre camí, tant pel que fa a l'origen, com la llengua, el gènere i la funcionalitat.

Dins del marc de la nostra participació en el Programa d'Escoles per la Igualtat i la Diversitat, hem fet una reflexió sobre el llenguatge inclusiu que volem que es concreti en una **guia de llenguatge inclusiu de centre**. Es tracta d'un document que pugui servir de referència tant en els intercanvis orals que tenen lloc en la quotidianitat de l'escola com en els documents escrits de centre com ara informes per les famílies, comunicacions escrites o textos a la pàgina web del centre. La guia de llenguatge inclusiu de centre serà compartit amb tota la comunitat educativa a través de les comissions mixtes de Comunicació i Espai Migdia i quedarà inclòs en el pla d'acollida del nou professorat.

1. MARC NORMATIU

1.1 Justificació.

El projecte lingüístic forma part del projecte educatiu del centre. Recull, de manera organitzada, tant els criteris adoptats per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües, com els criteris de comunicació del centre. Es tracta, per tant, d'un instrument que ajuda a desenvolupar de manera coherent i eficaç les activitats d'aprenentatge lingüístic i que posa l'accent en els acords de gestió educativa diària dels centres. És, doncs, una eina pedagògica i organitzativa flexible, que evoluciona a partir de les estratègies educatives fixades i de l'assoliment dels objectius marcats d'acord amb les especificitats pròpies de cada centre.

Llei d'educació 12/ 2009. Article 14

El projecte lingüístic s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn i d'acord amb el règim lingüístic del sistema educatiu establert a les lleis. El projecte lingüístic dona criteri amb relació al tractament i l'ús de les llengües en el centre i recull els aspectes que determinen les lleis sobre la utilització normal del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, així com la continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis escolars i en les activitats organitzades per les associacions de mares i pares d'alumnes. El projecte lingüístic també dona criteri sobre l'aprenentatge de les dues llengües oficials i de les llengües estrangeres. Així mateix, determina quina llengua estrangera s'imparteix com a primera i quina o quines com a segones.

Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius

Per tant, El document de Projecte Lingüístic de Centre s'emmarca dins el Projecte Educatiu de Centre. És un document que vol donar resposta a la necessitat de recollir i ordenar totes les actuacions relacionades amb la llengua que es volen tenir en compte a la nostra escola. la normativa dins la que s'emmarca és la **Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació** (articles 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 18) i el **Decret 102/2010, de 3**

d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

A més, dins de l'actual procés de transformació del model educatiu cap a un model que situa la llengua com a centre de l'aprenentatge i persegueix l'educació plurilingüe i intercultural, el Departament d'Ensenyament ha publicat el document **El model lingüístic del sistema educatiu a Catalunya. L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural**, que ha orientat també la nostra reflexió sobre la llengua a l'escola. Despleguem aquest document a partir dels continguts que el marc legal explicita per a l'elaboració del PLC:

- El tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
- El procés d'ensenyament i aprenentatge del castellà.
- Les diverses opcions amb relació a les llengües estrangeres.
- Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües tenint
- en compte la realitat sociolingüística del centre.
- La continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis
- escolars i en les activitats organitzades per les associacions de famílies d'alumnes.

1.2 Objectius Generals.

Els objectius generals del sistema educatiu en relació al Projecte Lingüístic de Centre ens serveixen de marc a l'hora de reflexionar sobre quin volem que sigui el tractament de les llengües a l'escola:

- Garantir, en acabar l'educació obligatòria, el domini equivalent de les dues llengües oficials.
- Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres.
- Reconèixer i fer presents a l'escola la diversitat de llengües familiars de l'alumnat.

- Capacitar a l'alumnat per poder conviure en una societat multilingüe i multicultural.
- Potenciar l'ús del català en l'alumnat, tenint en compte el seu tractament com a llengua vehicular.
- Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut.

Juntament amb aquests objectius generals, la nostra guia a l'hora de definir els objectius en relació amb l'aprenentatge i ús de les llengües a l'escola, definits en el punt 4 d'aquest document, ens hem basat en el **decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària** en el que s'estableixen les competències lingüístiques que els alumnes hauran d'haver assolit al final del seu camí a l'escola:

LLENGUA CATALANA I LLENGUA CASTELLANA

Dimensió de la comunicació oral:

- Competència 1. Comprendre textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars.
- Competència 2. Produir textos orals de tipologia diversa adequats a la situació comunicativa.
- Competència 3. Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa, utilitzant estratègies conversacionals.

Dimensió de la comprensió lectora:

- Competència 4. Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars en diferents formats i suports.
- Competència 5. Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del text i el propòsit de la lectura.
- Competència 6. Utilitzar, per comprendre un text, l'estructura i el format de cada gènere textual i el component semàntic de les paraules i de les estructures morfosintàctiques més habituals.
- Competència 7. Aplicar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement propi.

Dimensió de l'expressió escrita:

- Competència 8. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari.
- Competència 9. Produir textos de tipologies diverses amb un lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les intencions i al destinatari.
- Competència 10. Revisar el text per millorar-lo i tenir cura de la seva presentació formal en funció de la situació comunicativa.

Dimensió literària:

- Competència 11. Llegir fragments i obres i conèixer alguns autors i autores significatius de la literatura catalana, castellana i universal.
- Competència 12. Crear textos amb recursos literaris per expressar sentiments, realitats i ficcions.

Dimensió plurilingüe i intercultural:
<ul style="list-style-type: none"> • Competència 13. Ser conscient de la pertinença a la comunitat lingüística i cultural catalana i mostrar interès per l'ús de la llengua catalana. • Competència 14. Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, de l'Estat espanyol, d'Europa i del món.
LLENGUA ANGLESA
Dimensió comunicació oral:
<ul style="list-style-type: none"> • Competència 1. Obtenir informació bàsica i comprendre textos orals, senzills o adaptats, de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i de l'àmbit escolar. • Competència 2. Planificar i produir textos orals breus i senzills adequats a la situació comunicativa. • Competència 3. Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs. <p>Dimensió comprensió lectora:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competència 4. Aplicar estratègies per obtenir informació bàsica i comprendre textos escrits senzills o adaptats de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i de l'àmbit escolar. • Competència 5. Interpretar els trets visuals, discursius i lingüístics bàsics d'un text d'estructura clara per comprendre'l. • Competència 6. Utilitzar eines de consulta per accedir a la comprensió de textos. <p>Dimensió expressió escrita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Competència 7. Planificar textos senzills a partir de la identificació dels elements més rellevants de la situació comunicativa. • Competència 8. Produir textos senzills amb adequació a la situació comunicativa i amb l'ajut de suports. • Competència 9. Revisar el text per millorar-lo en funció de la situació comunicativa amb l'ajut de suports específics.
Dimensió literària:
<ul style="list-style-type: none"> • Competència 10. Comprendre i valorar textos literaris senzills, adaptats o autèntics, adequats a l'edat. • Competència 11. Reproduir oralment i reescriure textos literaris senzills per gaudir-ne i fomentar el gaudi dels altres.
Dimensió plurilingüe i intercultural:
<ul style="list-style-type: none"> • Competència 12. Utilitzar estratègies plurilingües per a la comunicació.

2. CONTEXT

2.1 Escola en creixement.

L'Escola Gaia s'ubica al districte de l'Eixample, al barri de la Sagrada Família. Per la nostra ubicació limítrofa, acollim cada curs un alt nombre d'alumnat procedent del barri d'El Clot, al districte de Sant Martí. Vam néixer el curs 2017-2018 com a Escola

Cartagena. En aquest moment de vida hem completat l'etapa d'Educació Infantil i el cicle inicial d'Educació Primària. L'escola va néixer com un centre de tres línies i des d'aquest curs ha passat a ser de dues línies, fet desitjat des de la comunitat educativa. Ens sentim, per tant, una escola que creix i s'enriqueix cada curs, amb els reptes d'ampliar i acollir la comunitat educativa que es va formant i de construir de mica en mica el nostre projecte educatiu.

En aquest context, aquest document representa un punt de partida de la nostra reflexió sobre l'ensenyament i aprenentatge de les llengües que anirà creixent també a mesura que el nostre Projecte Educatiu es vagi trenant i consolidant.

2.2 Realitat sociolingüística de les famílies del centre.

Observem que hi ha un alt percentatge de famílies de la comunitat educativa amb membres que conviuen en la unitat familiar amb idiomes diferenciats. En conseqüència, un percentatge elevat d'alumnat té més d'una llengua de referència en l'àmbit familiar.

El curs 2020/2021 fem una enquesta entre les famílies del centre per estudiar quines són aquestes altres llengües de referència del nostre alumnat recollint el percentatge d'alumnes que tenen més d'una llengua d'ús en l'àmbit familiar. Aquest percentatge, per tant, no indiquen la llengua materna o dominant del nostre alumnat si no que vol afegir la variable de plurilingüisme en el context familiar i ser un reflex de la riquesa de llengües de la nostra comunitat educativa.

	Percentatge d'alumnes amb aquesta llengua de referència familiar
Alemany	1.5%
Anglès	15.1%
Àrab	1%
Búlgar	0.5%
Castellà	71.2%
Català	59.5%
Eslovè	0.5%

Euskera	1%
Francès	4.4%
Gallec	1.5%
Georgià	0%
Grec	1%
Hebreu	1%
Hongarès	0.5%
Italià	7.8%
Polonès	0.5%
Portuguès	3.9%
Romanès	1%
Suec	1%
Quítxua	0%
Xinès	0%
Altres	0.5 (Zulú)%

Aquesta enquesta va ser contestada per aproximadament un 76% del total de les famílies de l'escola. Les dades del centre s'hauran d'anar actualitzant tenint en compte el creixement de l'escola i la incorporació de noves famílies.

2.3 Formació i acreditació lingüística del professorat

El perfil lingüístic del professorat és el següent:

- La totalitat del claustre compta amb les acreditacions de llengua catalana i castellana.
- 5 mestres de l'escola compten amb acreditacions de llengua anglesa, una de francès i una d'italià.
- En el curs escolar 2021/22 comptem també dues mestres que ocupen la plaça d'Especialista de Llengua Anglesa i que intervenen a 5 anys i a Cicle inicial.

Hem participat en el programa d'Escoles per la Igualtat i la diversitat, programa de formació, assessorament i acompanyament als centres educatius. El programa, de tres

anys de durada, pivota sobre tres eixos (diversitat afectiva sexual i de gènere; diversitat d'origen, cultural i religiosa; diversitat funcional) per tal de potenciar unes actituds i uns comportaments en les relacions interpersonals que facin efectius els valors de la igualtat, l'equitat i entre totes les persones que habitem l'escola. De la mà d'aquest programa, hem debatut i tenim presents els tres eixos, havent decidit com a claustre aprofundir en l'eix de diversitat de gènere. En aquesta formació, hem participat el claustre, part de l'equip de migdia i famílies de l'escola, amb la voluntat de fer una reflexió i transformació que impliqui tota la comunitat educativa.

2.4 Diagnosi de centre

Donat que el nostre centre té només cinc anys de vida, no tenim un historial intern pel que fa a proves externes. A partir del curs vinent, tindrem en compte l'anàlisi dels resultats de les proves, tant internes com externes al centre.

3. LES LLENGÜES FAMILIARS A L'ESCOLA.

“L'educació per la convivència s'ha de basar en les relacions de confiança i reconeixement mutu, la construcció d'una identitat autònoma múltiple i d'una identitat col·lectiva per part de cada individu, i el compromís i l'esforç per relacionar-se positivament. La diversitat lingüística i, per tant, la diversitat cultural, és l'eix vertebrador d'una proposta escolar inclusiva i transversal”. Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya. Educació Intercultural. Suport lingüístic i social en aules multilingües, 2016 “

Les llengües de la nostra comunitat educativa ens aporten una **riquesa cultural** extraordinària, ja que tenen a veure amb la nostra essència. Pensem que aquesta diversitat necessita que la mirem i la cuidem de manera explícita. Per una banda, en el tractament de les llengües volem donar visibilitat a les llengües d'ús familiar perquè totes les persones de la comunitat educativa se sentin part d'aquesta. Alhora, volem ser proactives per tal de fomentar la **igualtat d'oportunitats** per al nostre alumnat amb un bagatge cultural divers i contribuir al fet valorin les seves arrels. És per això que ens plantejem les següents accions per tal de conèixer, fer visible valorar la pluralitat lingüística del nostre alumnat.

- Compartir amb tota la comunitat les dades sociolingüístiques recollides en l'enquesta a les famílies el curs 2010/2021 que fan relació a les llengües d'ús familiar.
- Portar a terme accions per fer explícita la nostra valoració de la interculturalitat a l'escola fent participar tota la comunitat educativa.
- Incloure contes en les diferents llengües familiars de cada grup, així com altres llenguatges en relació a la diversitat funcional (llenguatge de signes, Braille...) a les biblioteques d'aula.
- Incloure cançons en les diferents llengües de l'escola a la programació de música i que aquestes quedin recollides en els cançoners de grup.
- En els rituals d'aniversari, convidar els infants i les famílies a compartir les cançons de natalici que canten en l'entorn familiar.
- Tenir present la diversitat lingüística de cada grup en les converses metalingüístiques que es donen espontàniament a l'aula i convidar als infants que parlen altres llengües a compartir paraules, alfabetos...

4. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS AMB RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES:

4.1 Criteris Generals: plantejaments sobre l'adquisició del llenguatge, l'aprenentatge inicial de la lectura i l'escriptura, la didàctica de les llengües i el tractament integrat de les llengües (TIL).

La llengua normalment emprada com a **llengua vehicular i de comunicació** amb l'alumnat és el català. També és la llengua d'acollida per a l'alumnat nouvingut i les seves famílies.

L'ensenyament de totes les llengües de l'escola té un enfocament comunicatiu. Considerem les llengües com el vehicle que fa possible la relació amb els altres a partir de la comunicació. Vetllem perquè l'aprenentatge de les llengües tingui un enfocament significatiu i funcional, a través de les situacions quotidianes diàries que es deriven de la relació amb els altres i la vida en grup.

A l'escola, l'aprenentatge de les llengües es concreta en les estratègies per

generar un entorn adequat per al desenvolupament de la llengua oral i la llengua escrita en els infants. Així i tot, **la llengua oral i la llengua escrita reben un tractament integrat i no aïllat** que respon sempre a aquest enfocament comunicatiu de l'aprenentatge de les llengües i que es complementa l'un a l'altre. **Les quatre habilitats lingüístiques bàsiques es tracten de manera integrada**: parlar, escoltar, llegir i escriure.

Des del nostre enfocament globalitzat de l'aprenentatge, l'ús educatiu i curricular del català i del castellà queda incorporat en els processos d'aprenentatge transversal de l'alumnat. Fem també un **tractament conjunt de les estructures comunes** de les dues llengües oficials i la transferència d'aprenentatges d'una llengua a l'altra.

Les estratègies encaminades a potenciar tant la llengua oral com escrita en les tres llengües d'ús de l'escola busquen acompanyar cada infant en el seu desenvolupament verbal donant resposta a les necessitats i característiques pròpies de cada etapa educativa i el moment evolutiu individual de cada infant.

4.2 Educació Infantil:

- **Objectius en l'adquisició del llenguatge (capacitats relacionades amb el llenguatge verbal).**

Per a definir els objectius que ens plantejem en l'adquisició del llenguatge a Educació Infantil ens basem en els criteris que han de guiar l'avaluació a final d'etapa definits en el Decret d'ordenació del segon cicle d'Educació Infantil, Decret 181/2008 de 9 de setembre:

- Comprendre i expressar missatges orals tenint present la situació comunicativa.
- Usar la llengua oral per expressar idees, desitjos, sentiments i emocions.

- Escoltar i participar de manera activa en situacions habituals de conversa i d'aprenentatge amb l'ús d'un llenguatge no discriminatori, i amb actitud de respecte vers altres cultures i diferents llengües.
- Descobrir progressivament les relacions entre el text oral i l'escrit.
- Iniciar-se en l'ús funcional de la lectura i l'escriptura.
- Fer una primera aproximació al llenguatge escrit.

- **El llenguatge oral.**

Considerem el llenguatge oral com la base del desenvolupament cognitiu i la lectoescriptura. El llenguatge permet desenvolupar l'expressió oral, la comprensió oral i la capacitat d'escolta i fomenta les habilitats comunicatives i l'adquisició de vocabulari. L'infant necessita moltes experiències en entorns orals de qualitat, amb ús de llenguatge ric, precís, correcte i ben estructurat.

L'espai de conversa és un espai privilegiat per treballar el llenguatge oral i les habilitats comunicatives, gestionat per l'adult, que cuida el clima comunicatiu i fa de model lingüístic. A més a més, l'espai de rotllana té cura i nodreix el sentiment de pertinença al grup. Vetllem perquè l'espai de conversa sigui un espai interessant, enriquidor i emocionant des d'Educació Infantil.

En l'espai de conversa també tenen lloc les activitats de llengua oral en què l'adult actua com a referent lingüístic. Posem consciència en com ens comuniquem amb els infants tenint cura de la gramàtica i l'articulació del llenguatge en totes les propostes orals: cançons, poemes, jocs de dits, rimes en moviment, endevinalles i jocs lingüístics.

- **El llenguatge escrit.**

A l'escola, l'aprenentatge de les llengües es concreta en les estratègies per generar un entorn adequat per al desenvolupament de la llengua oral i la llengua

escrita en els infants. Així i tot, la llengua oral i la llengua escrita reben un tractament integrat i no aïllat que respon sempre a aquest enfocament comunicatiu de l'aprenentatge de les llengües i que es complementa l'un a l'altre.

Confiam en un **procés d'aprenentatge natural de la lectura i l'escriptura guiat des de l'infant**, segons el seu moment maduratiu, ritme i interessos. El rol de l'adult és el d'oferir experiències en relació amb el món lletrat i donar espai perquè les preguntes i dubtes dels infants sorgeixin, sense anticipar-nos per tal de poder respectar que l'infant camini per totes les fases d'aquest aprenentatge.

Vetllarem per donar **presència text**, de paraules i frases en els ambients de manera funcional i significativa: per exemple rètols en els mobles i cistells per endreçar materials, espai per col·locar el nom dels infants quan arriben a l'escola i que estiguin a l'abast quan els necessiten i abecedaris de referència, entre d'altres.

- **La llengua anglesa.**

Si s'ensenya una llengua estrangera en aquesta etapa, convé fer-ho a través del joc, sense posar l'èmfasi en l'objectiu lingüístic. Es tracta, per tant, de sensibilitzar l'alumnat envers la llengua estrangera i de motivar-ne l'aprenentatge. I, pel que fa a la competència intercultural, convé fomentar-la a través de l'escenificació de lectures de contes, cançons, festivals, murals, pòsters, etc.

Extret del Model lingüístic a Catalunya, 2018.

A l'escola planifiquem el temps per tal que el docent especialista en llengua estrangera pugui dedicar un temps setmanals als grups d'Educació Infantil. Es tracta de petites estones dins de la dinàmica general dels ambients on l'especialista acompanya els infants en propostes senzilles utilitzant aquesta llengua com a llengua vehicular. La finalitat és oferir **del contacte amb l'oralitat en llengua anglesa** dins d'un clima relaxat i lúdic, tenint en compte que per molts infants és el primer contacte amb l'anglès, però que per d'altres és la seva llengua materna. En aquest sentit, valorem les aportacions dels companys com a un altre estímulo valuós d'aquesta llengua.

L'especialista d'anglès ofereix contes, cançons, jocs de dits i propostes amb materials manipulables que fomentin la **comunicació oral** i la presència d'aquesta llengua en els ambients. Els materials seleccionats són coherents amb la línia d'escola i busquen també oferir un referent cultural associat a la llengua anglesa, com ara contes i cançons propis de la tradició oral infantil anglosaxona.

4.3 Educació Primària

Per a definir els objectius que ens plantegem en l'adquisició del llenguatge a Educació Primària, ens basem en els criteris que han de guiar l'avaluació a final de cada cicle definits en Decret 119/2015, de 23 de juny.

- **Objectius en relació a l'aprenentatge de les llengües curriculars per àrees i cicles.**

Cicle inicial
Llengua catalana i literatura
- Comprendre tot tipus de missatges orals que es produeixen en activitats d'aula, situacions d'aprenentatge i vida quotidiana, i en diferents suports.
- Participar de forma adequada en les situacions comunicatives habituals en el context escolar i social, respectant les normes d'interacció oral i mostrar interès i respecte quan parlen els altres.
- Realitzar exposicions orals de textos memoritzats o de producció pròpia referits a coneixements, vivències o fets, adaptant el to de veu o el gest a la situació comunicativa, i amb utilització d'imatges o audiovisuals, si la situació ho requereix.
- Aplicar a les lectures individuals algunes estratègies treballades col·lectivament, començant per les més senzilles, com mirar les imatges i llegir el títol per fer hipòtesis.
- Comprendre i extreure informacions rellevants de textos escrits i audiovisuals adequats a l'edat i presentats en diferents suports.
- Conèixer el funcionament bàsic de la biblioteca de centre.
- Mostrar interès per la lectura en general i pels textos tradicionals i de literatura adequats a l'edat.
- Escriure textos de diferents tipologies i que responguin a diferents situacions (notícies, experiències, descripcions, textos imaginatius, entre altres) a partir de models o de creació pròpia, escrits a mà o amb eines informàtiques.
- Haver mecanitzat que abans d'escriure s'ha de pensar i, un cop escrit, s'ha de revisar. Aplicar-ho a tot tipus de textos.
- Mostrar coneixement de l'ortografia de base i de les normes ortogràfiques més bàsiques en algunes o en la majoria de les produccions.
- Ser capaç d'observar el funcionament de la llengua: canvis d'ordre dels elements, formació de paraules, formes literàries, analogia, entre altres.
- Mostrar interès per aplicar els coneixements apresos a la lectura i a l'escriptura i per la bona presentació dels treballs.
- Escriure textos narratius de caràcter poètic (contes, poemes, endevinalles, refranys,

rodolins) basant-se en models observats i analitzats.
- Saber utilitzar algun recurs propi del llenguatge poètic per explicar sentiments, emocions, estats d'ànim: sentit figurat, sinònims, comparacions, entre altres.
- Comprendre que la llengua és un instrument de comunicació, per aprendre i apropar-se a altres cultures, que hi ha diversitat de llengües i mostrar respecte per totes.
- Percebre algunes característiques de les semblances entre les llengües que hi ha a l'aula o a l'entorn més proper.
- Tenir una actitud crítica cap a tota mena d'estereotips que reflecteixen prejudicis racistes, classistes, religiosos o sexistes.
Llengua castellana i literatura
- Comprendre i extreure informació rellevant de produccions orals adequades a l'edat, i de diferents suports utilitzats a l'aula.
- Participar adequadament en interaccions a classe amb les nenes i els nens i els mestres en diferents situacions comunicatives.
- Respectar les normes d'interacció oral i mostrar interès i respecte quan parlen els altres.
- Mostrar l'actitud i l'atenció adequades quan s'explica o es llegeix un conte, un poema, una cançó.
- Realitzar breus exposicions orals sobre coneixements, vivències o fets.
- Comprendre informacions rellevants de missatges escrits breus i mostrar comprensió per mitjà d'explicacions orals o altres representacions que s'han treballat a classe: contestar preguntes, completar un text, escollir un dibuix.
- Mostrar interès i llegir contes adequats a la seva competència lectora.
- Escriure missatges relacionats amb temes d'aprenentatge i experiències pròpies. Redactar amb claredat i ortografia adequada als seus aprenentatges.
- Conèixer les paraules dels temes treballats a l'aula.
- Mostrar coneixement en la correspondència so-grafia i tenir assolida l'ortografia de base i algunes regles bàsiques d'ortografia en els escrits fets a l'aula. –
- Ser capaç d'escriure textos curts amb intenció literària.
- Comprendre que la llengua és un instrument de comunicació, per aprendre i apropar-se a altres cultures, que hi ha diversitat de llengües i mostrar respecte per totes.
- Percebre algunes característiques de les semblances entre les llengües que hi ha a l'aula o a l'entorn més proper.
- Tenir una actitud crítica cap a estereotips lingüístics que reflecteixen prejudicis racistes, classistes, religiosos o sexistes.
Llengua anglesa
- Captar el missatge global de les produccions orals amb suport visual i no visual més treballades a l'aula.
- Entendre i participar activament de les interaccions orals treballades.
- Reconèixer mots i expressions orals en la seva forma escrita i usar-les oralment.
- Reproduir textos orals tenint en compte l'entonació, el ritme, i l'entonació segons el model ofert.
- Reconèixer i comprendre paraules i expressions escrites més treballades a l'aula.
- Escriure paraules, expressions conegudes i frases a partir de models i amb una finalitat específica.
- Captar el missatge global de textos literaris orals senzills d'estructura repetitiva amb suport visual.
- Reproduir oralment textos literaris senzills memoritzats amb la utilització d'imatges.
- Percebre algunes característiques de les semblances entre les llengües que hi ha a l'aula o a l'entorn més proper.
- Comprendre que la llengua és un instrument de comunicació, per aprendre i apropar-se a altres cultures, que hi ha diversitat de llengües i mostrar respecte per totes.
- Mostrar interès i valorar la utilització d'una llengua estrangera per a la comunicació dins de l'aula i en les activitats d'ensenyament-aprenentatge que es creïn dins de l'aula.

- **Criteris metodològics i recursos específics en llengua anglesa.**

- Creació i manteniment d'un **ambient específic de llengua anglesa: Hullaballoo**. Aquest espai ha de seguir els mateixos criteris metodològics quant a la distribució de l'espai en microespais que responen a les diferents necessitats i llenguatges dels infants (espai de conversa, espai de representació, espai d'activitat autònoma, espai d'amagatall, espai de joc simbòlic i biblioteca) amb jocs de taula i àlbums il·lustrats en llengua anglesa i de tradició cultural anglosaxona. El mestre referent d'aquest ambient utilitza l'anglès com a llengua vehicular de l'ambient.

- Distribució horària de l'ambient *Hullaballoo* en franges de lliure circulació i 1 sessió setmanal de temps de grup en agrupacions de mig grup (Educació Primària).

- Intervenció del **mestre especialista de llengua anglesa**, tant en l'ambient Hullaballoo com en els ambients de referència de cada grup en moments de suport, per usar la llengua anglesa com a llengua de comunicació amb els infants quan estan en el seu ambient. En aquestes franges el mestre especialista acompanya propostes específiques de l'ambient i processos, ampliant així el temps d'exposició a l'anglès i els moments de vinculació amb els infants en aquesta llengua.

- **Aspectes organitzatius i de comunicació:**

- Participació del mestre de llengua anglesa amb les mestres tutores de grup per parlar de l'evolució dels infants i programar de manera coordinada els continguts lingüístics de les diferents llengües: Reunions de cicle setmanals.

- Coordinacions periòdiques de les mestres referents de llengua estrangera d'educació Infantil i Educació Primària i Cap d'estudis: 1 per trimestre.

5. ACCIONS COMPLEMENTÀRIES:

Participació en accions d'internacionalització de l'educació (Erasmus+)

L'escola participa en el **projecte CO-EDUCA dins del marc del programa Erasmus+** de la Unió Europea. Aquesta participació implica el compromís del centre de formar part de la xarxa d'escoles per la transformació educativa del districte de l'Eixample. La finalitat del programa és promoure la igualtat d'oportunitats introduint la igualtat de gènere de manera transversal a través del coneixement de pràctiques educatives innovadores europees en diferents mobilitats que es duran a terme en els propers cursos. Durant el present el grup impulsor han participat en tres mobilitats europees al voltant de les pràctiques co-educatives. Els objectius del programa són:

- Conèixer les necessitats competencials del professorat del centre.
- Transferir pràctiques coeducadores apreses a les mobilitats al claustre del centre.
- Impulsar la coeducació al centre i a la comunitat educativa en general.

Participem en el projecte d'innovació pedagògica en l'àmbit municipal Xarxes pel Canvi.

Durant el curs 2021/2022 un grup de mestres de l'escola assisteixen a les trobades i formacions que es van programant. Els objectius són els següents:

- Orientar, acompanyar i impulsar el procés de millora dels projectes educatius de centre alineats amb l'horitzó compartit.
- Crear espais de coneixement des de la reflexió, debat i intercanvi sobre aspectes organitzatius i metodològics que permetin avançar vers un horitzó comú.

- Treballar a partir de dinàmiques de treball col·lectiu que serveixin de referència per a la dinamització dels equips docents i les aules. És a dir, garantir la transferència del que s'aprèn a la xarxa a l'equip docent i dels docents a l'aula.
- Millorar el treball cooperatiu entre els centres educatius, a partir del compromís explícit que adquireixin amb les xarxes i la voluntat de compartir el seu coneixement i expertesa.
- Crear una imatge col·lectiva en les zones d'escolarització que faci avançar en la idea d'equivalència entre centres educatius de cara a l'oferta educativa en el període d'escolarització.

6. LA COMUNICACIÓ INTERNA I LA RELACIÓ AMB L'ENTORN

Els centres han de fer de la llengua catalana vehicle d'expressió i comunicació normal tant en les activitats internes com en les de projecció externa.

La llengua normalment emprada com a llengua vehicular i de comunicació amb l'alumnat és el català. Per això és molt important que les activitats internes, les activitats administratives, les comunicacions entre el centre i l'entorn, tant orals com escrites, i la documentació que expedeixen, siguin preferentment en llengua catalana:

La llengua de comunicació amb les famílies del centre és habitualment en català, atenent sempre a la diversitat d'origen i lingüística i donant prioritat a la bona comunicació i vinculació amb les famílies en els casos que sigui necessari.

Els documents que s'entreguen a les famílies, correus electrònics, informes individuals i reunions de grup són en català, així com els documents oficials del centre i la pàgina web.

En coordinació amb els serveis escolars que participen dels serveis no lectiu de l'escola i l'associació de Famílies d'Alumnes ens coordinem per treballar la continuïtat i coherència pel que fa als usos lingüístics de l'escola.

La comunicació amb els acompanyants de migdia i el personal PAS es farà en català.

La comunicació de l'AFA amb les famílies serà preferentment en català.

Es vetllarà per fer un ús de llenguatge que respecti la diversitat cultural, familiar, funcional i de gènere en totes les comunicacions de la comunitat educativa.

CONCLUSIONS

L'objectiu central de l'educació és preparar els alumnes perquè siguin capaços de desenvolupar-se com a persones en la societat plural, multilingüe i multicultural del segle XXI. Aquest fet implica, entre d'altres qüestions, educar les nenes i els nens perquè desenvolupin aquelles competències comunicatives i lingüístiques que facin possible que tant personalment com socialment siguin capaços d'actuar i reeixir en el seu entorn i construir els fonaments de la ciutadania, del coneixement, del que és la condició humana, de la comprensió d'altre.

Per formar parlants plurilingües i interculturals cal, en primer lloc, l'assoliment de la competència plena en català, la llengua pròpia de Catalunya, i en castellà, com a garantia que l'escola proporciona als alumnes la competència que els cal per tenir les mateixes oportunitats. També l'escola ha de fomentar el respecte per la diversitat lingüística i el desig d'aprendre altres llengües i d'aprendre de totes les llengües i cultures. D'aquesta manera, els alumnes esdevindran capaços de dur a terme les tasques de comunicació que els permetin expressar la seva comprensió de la realitat, relacionar-se amb persones de la seva edat i adultes, integrar, comprendre, valorar i comunicar la seva cultura i sentiments, amb la utilització del llenguatge verbal, oral i escrit, i el no verbal, amb la possibilitat d'emprar els mitjans audiovisuals i les tecnologies digitals.

Atès que la llengua i la comunicació són la base de la captació, elaboració i comunicació del coneixement, totes les àrees esdevenen també responsables del desenvolupament de les capacitats comunicatives dels alumnes. És a dir, totes les

àrees s'han de comprometre des de la seva especificitat i des de les maneres peculiars d'explicar el món en la construcció de les competències de comunicació.

La finalitat de l'ensenyament de les llengües és el progressiu domini de llengües, essencial en la vivència de la cultura i l'obertura al món, i un dels factors que contribueix més plenament a la identitat individual, social i personal.

Aquest Projecte Lingüístic ha estat elaborat des del convenciment que la comunicació és part del cor i de l'ànima que mou l'escola i que contribueix en el benestar de la comunitat educativa.

Juny de 2022

“Per a comunicar-se de manera efectiva, hem d'adonar-nos que tots som diferents en la forma en què percebem el món i usar aquest coneixement com a guia per a la nostra comunicació amb els altres”.

Anthony Robbins.

BIBLIOGRAFIA

Documents de referència:

Com abordar l'ús de les llengües maternes a les aules i als centres. Consorci d'Educació. Ajuntament de Barcelona. 2018

Competències bàsiques de l'àmbit lingüístic. Llengua catalana i llengua castellana. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Març de 2015.

Competències bàsiques de l'àmbit lingüístic. Llengües estrangeres. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Setembre de 2015

Currículum d'Educació Primària. Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Juny de 2015.

Currículum i Orientacions d'Educació Infantil. Segon Cicle. Servei d'Ordenació Curricular d'Educació Infantil i Primària. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Juny de 2016.

De l'escola inclusiva al sistema inclusiu. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Desembre de 2015

El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya. L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context multilingüe i multicultural. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Octubre de 2018.

Guia d'ús no sexista del llenguatge. Ajuntament de Barcelona. 2018

Llenguatge inclusiu i educació. Institut Diversitas. 2018

Orientacions sobre el tractament de la igualtat de gènere i la diversitat cultural en el material didàctic. Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament. Abril de

2018.